

A photograph of four business professionals (three men and one woman) sitting around a conference table, engaged in a meeting. One woman is writing in a notebook, while the others are looking on attentively. The scene is brightly lit, suggesting an office environment.

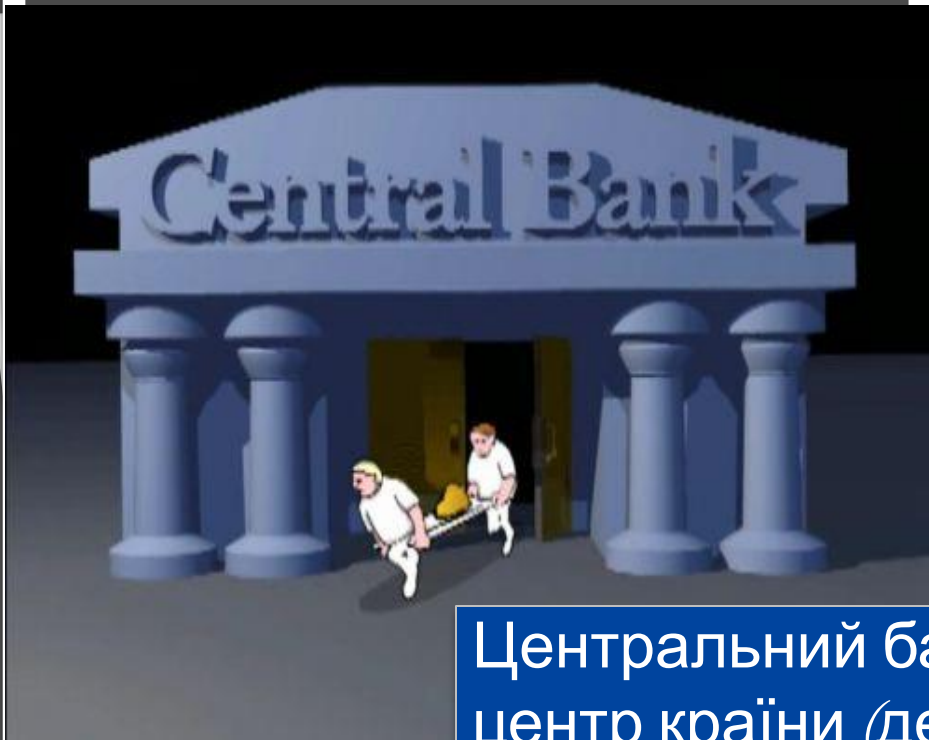
ТЕМА: НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Виконали:
студентки групи ПБ - 36
Андрощук Ольга
Бондарина Ольга
Величко Анна

ВЕЛИЧКО АННА

ЗМІСТ

1. Історична довідка про національні банки.
2. Основні функції Центральних банків та НБУ.
3. Етапи створення НБУ.
4. Структура НБУ.
5. Грошово-кредитна та валютна політика НБУ.
6. Висновки.
7. Список використаних джерел.

Головною ланкою
банківської
та кредитної системи
будь-якої держави є
ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

Центральний банк — це емісійно-касовий центр країни (державна установа), що здійснює нагляд за банківською системою і несе відповідальність за проведення монетарної політики в державі з метою забезпечення стабільного не інфляційного розвитку економіки.

У міру розвитку кредитної системи проходив процес централізації банківської емісії в деяких великих комерційних банках. Підсумком цього процесу стало закріплення за одним з банків монополічного права на випуск банкнот.

Першим і най давнішим центральним банком світу є шведський “Ріксбанк”, який був заснований у 1668 році на межі переходу від феодалізму до капіталізму.

В 1694 р. був заснований Банк Англії. Проте ні шведський, ні англійський банки не володіли правом на емісію грошових знаків і їх функції відрізнялись від функцій сучасних центральних банків. Так, Банк Англії спочатку повинен був фінансувати торгівлю та промисловість, а Банк Нідерландів – внутрішню та зовнішню торгівлю. Центральні банки в їхньому сучасному вигляді виникли в ХІХ ст.

За характером власності Центральний банк поділяється на 3 види

Державний (100% капіталу належить державі)

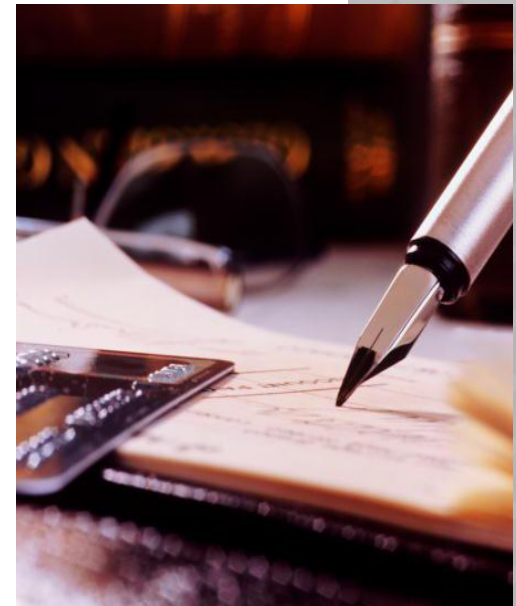
Н-д: Франція, Німеччина, ВБ, Україна, Іспанія, Росія

Акціонерний (100% - комерційним банкам)

Н-д: США, Італія

Змішаний

Н-д: Японія (55% - держава, 45% - приват.), Швейцарія (57% - банки країни, 43% - приват.)

Основні підгрупи функцій центрального банку

обслуговувальна

контрольна

регулювальна

- включає розробку та проведення грошово-кредитної політики, а саме:
  - визначення напрямів розвитку грошово-кредитної політики;
  - вибір основних інструментів грошово-кредитної політики;
  - створення та впровадження статистичної бази даних по грошовій масі, кредитах та заощадженнях;
  - проведення аналізу і досліджень з проблем економіки та грошово-кредитної сфери даної країни або інших держав, які створюють основу грошово-кредитної політики;
  - складання грошових програм та контроль за їхнім виконанням;
- регулювання попиту та пропозиції на кредит та іноземну валюту

РЕ
ГУ
Л
Ю
ВА
ЛЬ
НА

КОНТРОЛЬНА

The background of the slide features a dark blue, textured surface. In the upper right, there is a stack of crumpled banknotes, including a 100 Euro note and a 100 US Dollar note. In the lower left, a single coin is visible. The text is overlaid on a dark blue rectangular area.

- здійснення контролю за функціонуванням кредитно-банківської системи
- проведення валютного контролю та валютного регулювання

ОБСЛУГОВУВАЛІВН

А

- забезпечення безперебійного функціонування системи готівкових та безготівкових розрахунків
- грошова емісія (емісія готівки і організація грошового обігу)
- “ банк уряду ” здійснення ним ролі фінансового агента уряду, тобто ведення урядових рахунків та управління активами різних урядових відомств
  - “ банк банків ” (обслуговує всі комерційні банки)

Центральний
банк нашої
країни

**Національний банк
України**

ЕТАПИ СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

XIX-XXст.

1917-1918рр.

1921-1922рр.

1951-1990рр.

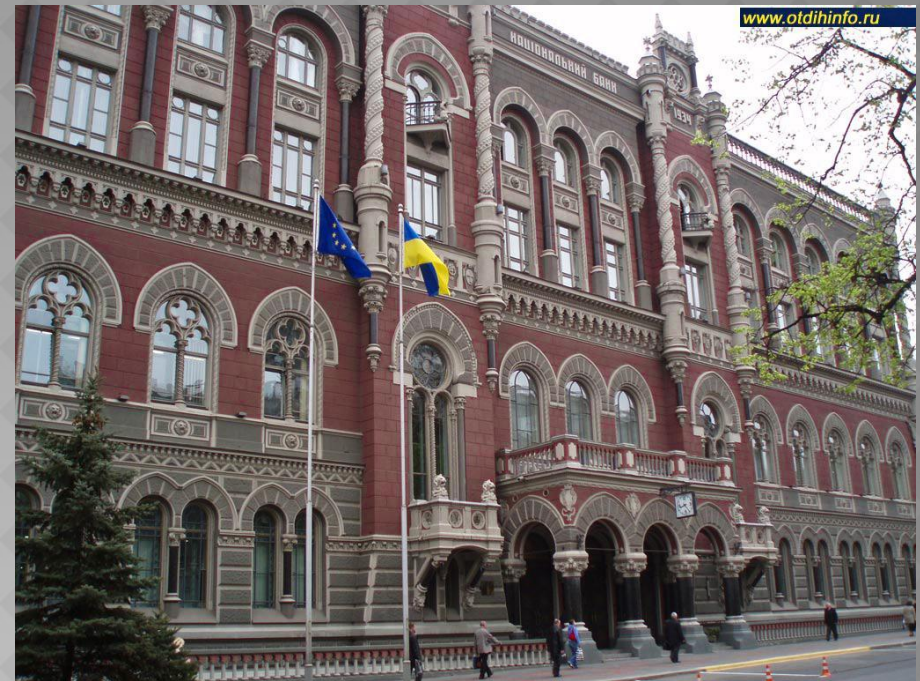
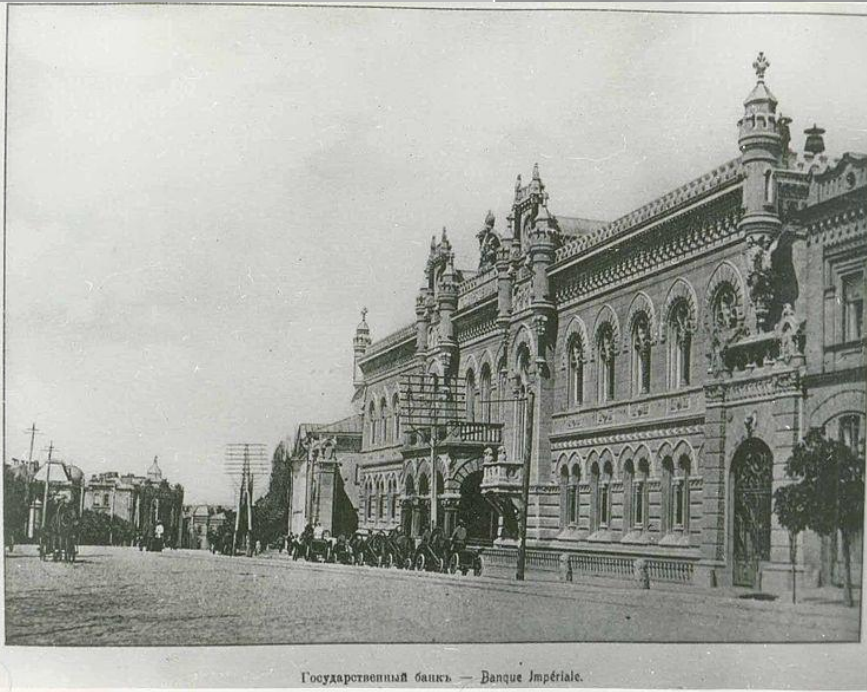
Українська республіканська контора
державного банку СРСР

Це зумовлювало в свою чергу і розвиток національної валюти

Національний банк України було створено у 1991 р.

Він являє собою систему єдиного банку, що включає в себе центральний апарат, розташований у Києві, Кримське республіканське і 24 обласні управління. Управління НБУ діють від його імені в межах наданих їм повноважень і функцій. Вони підзвітні Правлінню банку.

Структура НБУ

Структурні
підрозділи (апарат
інкасації)

Центральний
апарат

Філії або
територіальні
управління НБУ

Спеціалізовані
підприємства
(друкарня,
сховище для
грошей)

Керівний орган
НБУ - рада НБУ,
правління НБУ

***Органи управління та
структура
Національного банку
України***

Конституція України та Закон «Про Національний банк України» передбачають дворівневу систему органів управління центральним банком —

- *Рада Національного банку
- *Правління Національного банку.

Члени Ради Національного банку призначаються на посаду на сім років.

Рада Національного банку України складається з Голови Національного банку та чотирнадцяти членів.

Голова Національного банку входить до складу Ради за посадою.

Члени Ради здійснюють свою діяльність на громадських засадах.

Сім членів Ради призначає Президент України, а ще сім членів — Верховна

Рада України. Члени Ради

Національного банку призначаються на посаду на сім років.

Основні повноваження Ради Національного банку (ст. 9 Закону «Про Національний банк України»):

- * розробляє Основні засади грошово-кредитної політики, інформує про них Верховну Раду України і здійснює контроль за їх виконанням.
- * аналізує вплив грошово-кредитної політики на стан соціально-економічного розвитку України та розробляє пропозиції щодо зміни політики;
- * затверджує кошторис доходів та видатків НБУ, бухгалтерський баланс банку, звіт про виконання кошторису та розподіл прибутку за звітний рік;
- * визначає аудиторську компанію для проведення аудиторської перевірки Національного банку та розглядає аудиторський висновок;
- * вносить рекомендації Правлінню Національного банку стосовно окремих заходів грошово-кредитного регулювання, валютної політики, розвитку банківської системи, вдосконалення платіжної системи тощо. Правління зобов'язане протягом п'яти днів розглянути рекомендації і надіслати Раді вмотивовану відповідь;
- * має право застосування відкладального вето щодо окремих рішень

**Другий керівний орган
Національного банку —
Правління.**

**Правління НБУ забезпечує
реалізацію основних засад
грошово-кредитної політики
через відповідні монетарні
інструменти.**

**Правління приймає рішення
стосовно зміни процентних ставок
Національного банку, розміру і порядку
формування обов'язкових резервів для
банків, установлення для них економіч
них нормативів, емісії грошових знаків,
визначення мінімального розміру
золотовалютних резервів Національного
банку, установлення лімітів на
проведення операцій на відкритому
ринку. визначає організаційні основи та
структуру Національного банку,
затверджує штатний розпис
Національного банку та форми оплати
праці, видає нормативно-правові акти
Національного банку. Раді
Національного банку**

Склад Правління

**— кількісний - персональний —
формується Головою Національного банку і
затверджується Радою Національного банку.**

Очолює Правління Голова Національного банку.
До складу Правління входять заступники Голови
Національного банку, директори найбільш важливих
департаментів Банку та начальники головних
територіальних управлінь Банку.

Голова
НБУ

*Арбузов
Сергій
Генадійович*

Правовий статус, принципи організації і діяльності Національного банку України визначені **Конституцією України та Законом України 'Про Національний банк України'**.

Національний банк України є юридичною особою, має відокремлене майно, що є об'єктом права державної власності та перебуває у його повному господарському віданні, і **статутний капітал у розмірі 10 млн. грн.**, який є державною власністю і використовується для забезпечення зобов'язань

Основні функції НБУ

Емісійний центр

Банк банків

Грошово-кредитне регулювання

Банкір

Облікова
(дисконтна)
політика

Операції на
відкритому ринку

Регулювання
обов'язкових
резервів

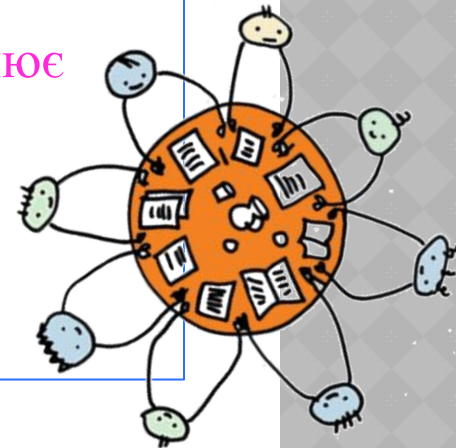
Селективне
регулювання
кредиту

Проте відповідно до Конституції України найпершою основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України.

Якщо ж детальніше, то Національний банк України відповідно до ЗУ «Про Національний банк України»:

- проводить єдину державну політику в галузі грошового обігу, рефінансування;
- організовує міжбанківські розрахунки;
- координує діяльність банківської системи в цілому;
- визначає курс грошової одиниці відносно валют інших країн;
- встановлює номінали грошових знаків, їх платіжні ознаки і системи захисту;
- зберігає резервні фонди грошових знаків, державний золотий запас, дорогоцінні метали, дорогоцінні камені, інші коштовності, накопичує золотовалютні резерви і здійснює операції з ними та банківськими металами;
- дає дозвіл на створення банків шляхом внесення їх до державного Реєстру банків та надання ліцензії...

- функцію емісійного центру готівкового обігу Національний банк України виконує завдяки емісії в обіг національної валюти - гривні та копійок, які були введені в економіку України грошовою реформою 1996 року.

Відповідно до грошово-політичних цілей НБУ проводить

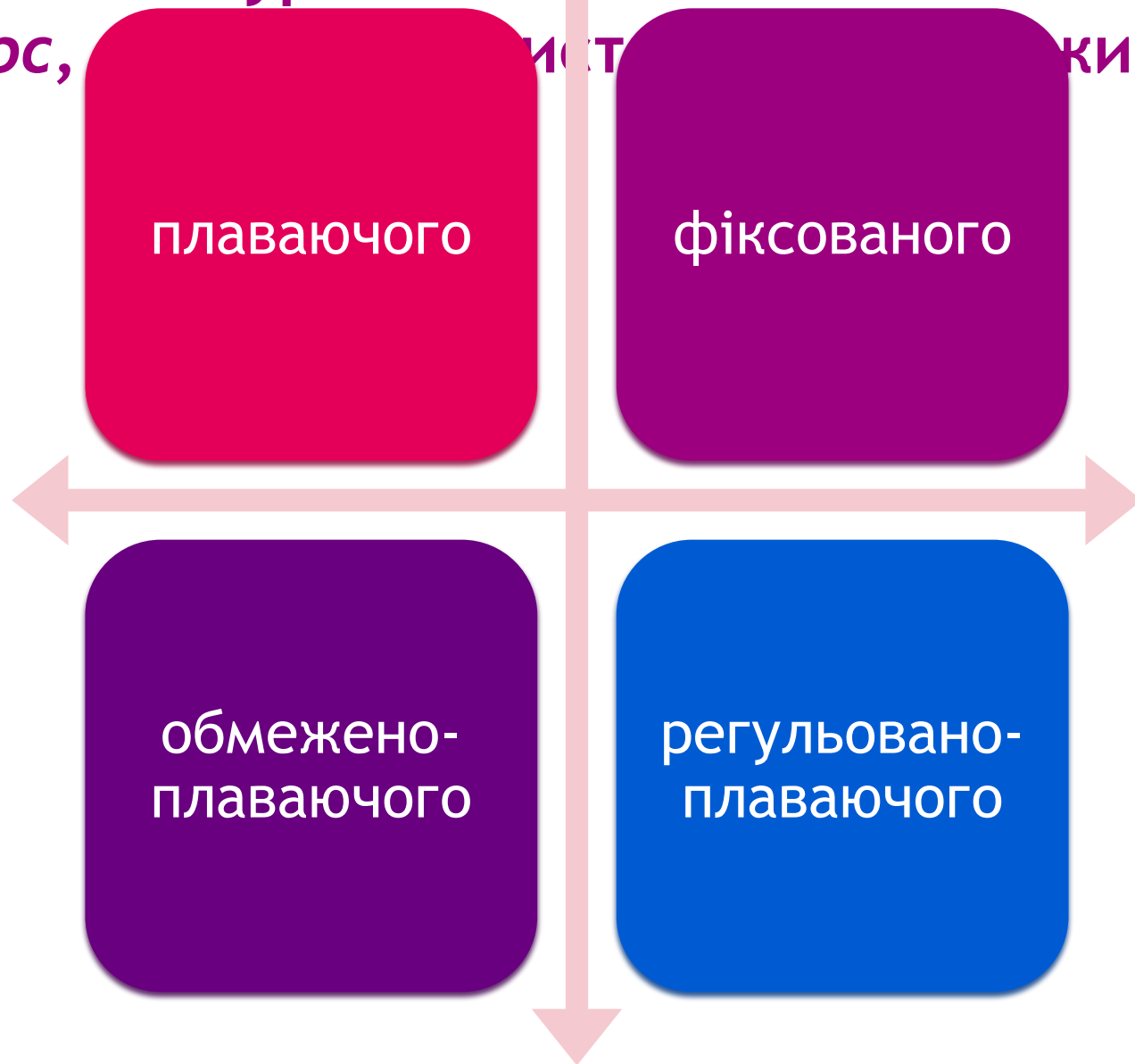
поточну валютну політику

Поточна валютна політика – це сукупність заходів, спрямованих на щоденне, оперативне регулювання валютного курсу, валютних операцій, функціонування валютного ринку та ринку золота, у тому числі за допомогою дисконтної та девізної політики, зокрема валютної інтервенції, валютних обмежень, валютного субсидування та диверсифікації валютних обмежень.

довгострокову або стратегічну (структурну) валютну політику

Стратегічна або структурна валютна політика охоплює досить тривалий період та передбачає проведення довгострокових заходів структурного характеру щодо послідовної зміни валютного механізму, а саме: реструктуризацію платіжного балансу країни, зміни у сфері розрахунків в іноземній валюті, запровадження конвертованості валюти тощо.

Одним із основних інструментів
валютно-курсової політики є *обмінний*
курс, який може бути *системою курсів* еквівалентів

НБУ СЬОГОДНІ

- ◎ Міжнародний валютний фонд (МВФ) давно закликає Україну відійти від втримання обмінного курсу гривня/долар, але безуспішно. І хоча в самому НБУ заперечують існування фіксованого курсу, долар все ж таки тримається біля позначки 8 грн.
- ◎ Така політика дорого обходиться Україні, кажуть експерти, і веде до накопичення дисбалансів в економіці. І навіть якщо Нацбанк відпустить гривню, серйозно вона не просяде: курс гривня/долар залишиться в межах 8,10-8,25.

Найближчим часом готівковий курс долара в Україні, швидше за все, залишатиметься незмінним - в надії на поліпшення загальносвітового економічного фону і приплив валюти від Євро-2012.

ПІДВЕДЕМО ПІДСУМКИ

Таким чином, **центральні банки** — це органи **державного** регулювання економіки, яким надано монопольне право випуску банкнот, регулювання грошового обігу, кредиту, валютного курсу, зберігання золотовалютних резервів. Центральний банк є «банком банків», фінансовим агентом уряду при обслуговуванні державного бюджету.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ЗУ “ Про Національний банк України ” від 20.05.1999 № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14> - Заголовок з екрану.
2. Електронний ресурс - Офіційний сайт Національного банку України // www.bank.gov.ua.
3. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 320 с.